provincie Zuid-Holland

GS brief aan Provinciale Staten

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum
15 september 2026

Ons kenmerk
PZH-2026-896718544
DOS-2021-0001737

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:
Uitkomsten BO Leefomgeving 2026 Zuidwest Nederland

Geachte Statenleden,

Op 10 september 2026 vond het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BO-Leefomgeving) plaats voor landsdeel Zuidwest Nederland (Zuid-Holland en Zeeland). Deze brief informeert u op hoofdlijnen over de regionale inbreng en uitkomsten. Bijgaand treft u aan de Kamerbrief met bijlagen 'Kamerbrief over resultaten Bestuurlijke Overleggen Leefomgeving 2026'.

Zuid-Holland was vertegenwoordigd door de gedeputeerden Weverling, Bonte, Koning, en Van Dijken, en wethouders Terpstra namens de Verstedelijkingalliantie, Zeegers namens de gemeente Rotterdam, Harms namens de gemeente Den Haag en Bal namens de MRDH. Vanuit Zeeland namen de gedeputeerden De Clerck en Van der Maas deel.

Kernboodschap vanuit Zuid-Holland
Wij hebben de boodschap zoals verwoord in onze brief van 14 juli 2026: 'Oproep aan het kabinet: blijf investeren in het verdienvermogen en de woningbouw van de Zuidelijke Randstad' herhaald. Kern van de brief is dat we het kabinet juist in tijden van budgettaire krapte vragen om strategische keuzes te maken om het nationale verdienvermogen te beschermen. Waarbij het noodzakelijk is om, meer dan nu, integraal te sturen op rendement en continuïteit. Dit vraagt om een stabiele en eenduidige koers met een focus op de uitvoering van al gemaakte afspraken tussen Rijk en regio. De provincie Zuid-Holland met daarin de Zuidelijke Randstad is namelijk dé economische motor van Nederland. Voorspelbaar Rijksbeleid is voorwaardelijk voor het behalen van doelen, zoals de realisatie van voldoende nieuwe woningen.

Actualiteiten
De vergadering startte met een uitgebreide mededeling over een aantal actualiteiten rondom strategische dossiers: Taskforce Versnelling woningbouw, Taskforce Landbouw, Natuur en Stikstof, Prioritering Mobiliteitsfonds en Deltafonds, Positionering BO-Leefomgeving en stand van zaken uitvoering Nationaal Programma Ruimte voor Defensie.

Bij al deze strategische dossiers benadrukken we steeds het belang dat de noodzakelijke Rijksinvesteringen in bereikbaarheid, energienetten en stikstofreductie op orde komen,

passend bij de gezamenlijke ambities van Rijk en Regio. Het loslaten van bestaande afspraken, zoals de prioritering binnen het Mobiliteitsfonds en Deltafonds, leidt tot grote onzekerheid in de markt. Kortgezegd, een oproep namens de regio om integraal te blijven sturen op rendement en continuïteit.

Uitvoeringsstrategie 0.7
Vervolgens werd stil gestaan bij de Uitvoeringsstrategie Nota Ruimte (versie 0.7). Wij hebben op 14 juli 2026, net voor het zomerreces, al gereageerd op de concept Uitvoeringsstrategie versie 0.1. Hierover bent u 20 juli 2026 schriftelijk geïnformeerd met de brief 'Reactie op de Uitvoeringsstrategie Nota Ruimte versie 0.1'. We hebben de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening verzocht eerst inhoudelijk op onze reactie te reageren en deze te verwerken in een volgende versie van de Uitvoeringsstrategie.

We hebben van de minister begrepen dat afronding van de Nota Ruimte prioriteit heeft en de Uitvoeringsstrategie na vaststelling van de Nota Ruimte volgt, in het eerste kwartaal van 2027. Hiermee wil de minister de ruimte geven om de Uitvoeringsstrategie goed te bespreken met de medeoverheden, omdat veel van de doorwerking in gezamenlijkheid zal worden opgepakt. Deze werkwijze en planning ondersteunen wij. Bij de vaststelling van de Nota Ruimte verwachten wij overigens ook dat er duidelijkheid is op welke wijze onze ingebrachte zienswijze is verwerkt.

Ruimtelijk Arrangement
Het Ruimtelijk Arrangement behelst een set van wederkerige bestuurlijke afspraken tussen Rijk en provincie. Ook is het instrument bedoeld om het Omgevingsbeleid van het Rijk en de provincie beter op elkaar af te stemmen. Afspraken in het Ruimtelijk Arrangement zijn vervolgens input voor actualisaties van nationaal en provinciaal beleid, in omgevingsvisies en programma's. Afgesproken is dat er in het BO-Leefomgeving dit jaar geen nieuwe Ruimtelijke Arrangementen worden afgesloten. Voor Zuid-Holland is er wel sprake van een actualisatie. De aanleiding hiervoor is dat de provincie Zuid-Holland haar Ruimtelijk Voorstel heeft verwerkt in haar Omgevingsbeleid- en verordening (juni 2026). Ook bevatte het Ruimtelijk Arrangement onder andere een aantal provincie-overstijgende afspraken en een aantal generieke afspraken.

In een addendum bij het Ruimtelijk Arrangement 2025 zijn de geactualiseerde afspraken opgenomen en als hamerpunt vastgesteld. Hierbij treft u aan het geactualiseerde Ruimtelijk Arrangement 2025 'Ruimtelijk Arrangement Rijk - Provincie Zuid-Holland 2025, Actualisatie 2026'. Hiermee wordt het vorig jaar afgesproken Ruimtelijk Arrangement 2025 vervangen door een op onderdelen geactualiseerde versie van het Ruimtelijk Arrangement 2025.

Twee onderwerpen uit het Ruimtelijk Arrangement zijn als bespreekpunt behandeld. Het gaat om de geactualiseerde afspraken rondom VISTA (onderwerp 2) en Brede Welvaart en Gezonde Leefomgeving (onderwerpen 6 en 7). VISTA staat voor Versterken, Initiëren, Stimuleren, Transformeren en Accommoderen en wordt gebruikt in de ontwerp Nota Ruimte voor vijf verschillende strategieën die per regio worden ingezet op basis van bevolkingsgroei, economie en de lokale opgaven. Voor VISTA zijn afspraken gemaakt over hoe Rijk en regio

verdere stappen gaan zetten. Onder andere is afgesproken dat meerdere departementen een gezamenlijke inzet gaan organiseren, wat cruciaal is voor het inhoudelijk laden en uitwerken van de Transformatieopgave (T) en de Versterkingsopgave (V). Want zowel provincie en Rijk onderkennen dat samen met gemeenten deze gebieden in samenhang bezien moeten worden vanwege wisselwerking aan opgaven tussen beide gebieden en de benodigde gezamenlijke randvoorwaarden.

Verder zijn de afspraken met betrekking tot brede welvaart en gezonde leefomgeving geactualiseerd. Rijk en provincie kijken hoe er door middel van de lopende programma's op het gebied van onderwijs, zorg, leefbaarheid, veiligheid en voorzieningen een koppeling kan worden gemaakt tussen het fysieke- en het sociale domein. In drie nog te selecteren gebieden die onderdeel uitmaken van het Nationale Programma Leefbaarheid en Veiligheid of New Town-gemeenten, gaat dit werk worden opgepakt. Er wordt bestudeerd wat een gezamenlijke beleids- en investeringslogica kan zijn door bestaande (en eventueel nieuwe) middelen vanuit verschillende overheden gebundeld in te zetten.

NOVEX-gebieden
Voor de NOVEX Zuidelijke Randstad hebben Rijk en regio zich gecommitteerd aan het maken van een Regionale investeringsagenda (RIA) die kan worden voorgelegd op het BOL 2027. Hierover bent u 26 augustus 2026 schriftelijk geïnformeerd met de brief 'Herziene Ontwikkelperspectief NOVEX Zuidelijke Randstad'.

Voor NOVEX-Schiphol is bereikt dat Zuid-Holland als partij is toegevoegd aan de bestaande governance van NOVEX Schiphol, met als doel verdere stappen te zetten om lucht- en landzijde beter aan elkaar te verbinden.

Binnen NOVEX Rotterdamse Haven worden stappen gezet met de Verkenning Ruimtegebrek en Impuls Leefomgeving. De RIA 1.0 NOVEX Rotterdamse Haven is vastgesteld en op 21 september 2026 aan u aangeboden 'Regionale Investeringsagenda 1.0 NOVEX Haven'.

Binnen de NOVEX Groene Hart hebben Rijk en regionale partijen afgesproken zich in te spannen om de RIA voor het NOVEX-gebied Groene Hart met de hierin opgenomen sleutelprojecten mogelijk te maken en te realiseren. Hierover bent u 17 juni 2026 schriftelijk geïnformeerd met de brief 'Regionale Investeringsagenda Groen Hart'.

Woningbouw & Mobiliteit
Rijk (ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) en de regio's Noord en provincie Zeeland hebben het eindrapport Effectstudie Rendementseis WoKT vastgesteld. In dit rapport is onderzocht hoe de huidige WoKT systematiek aansluit op de uitgangspunten van 'Elke regio telt'. Door de Zuid-Hollandse delegatie is ingebracht dat het wat ons betreft niet moet gaan over het herverdelen van schaarse middelen maar om het vergroten van de investeringsbudgetten voor gebiedsontwikkeling omdat zonder de juiste randvoorwaarden deze niet gerealiseerd worden.

Vooruitblik BO MIRT
Wij hebben met zorg kennisgenomen van ontwikkelingen rond het Mobiliteits- en Deltafonds. Tijdens het bestuurlijk overleg hebben we aangegeven dat we in het verleden steeds afspraken met elkaar hebben gemaakt over de gewenste (woningbouw)ontwikkelingen. Het realiseren van nieuwe woningen is hard nodig, maar dat kunnen we niet alleen. Het is nodig dat we als overheid laten zien dat we een partner zijn waarmee je afspraken kunt maken, zodat marktpartijen blijven investeren. Daarnaast zijn de afgesproken mobiliteitsmaatregelen geen luxe, maar randvoorwaardelijk voor het kunnen bouwen van de woningen en bijbehorende voorzieningen. We hebben benadrukt dat we de plannen die we samen hebben opgebouwd, ook samen blijven realiseren. Dat betekent dat we de lopende MIRT- afspraken onverkort overeind moeten houden. Hierbij hebben wij aangegeven dat de afgesproken maatregelen voor de Oude Lijn en verbreding A20 Nieuwerkerk a/d IJssel-Gouda onze twee hoofdprioriteiten zijn.

Wij gaan er vanuit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

voorzitter,

mr. A.W. Kolff

Bijlagen
Kamerbrief Uitkomsten Bestuurlijke Overleggen Leefomgeving 2026